

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 123/2017
22.06.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Бранка Станића и Гордане Ајншпилер-Поповић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца „АА“ у стечају, ..., кога у ревизијском поступку заступа пуномоћник Данијела Станковић, адвокат из ..., против тужених: 1. ББ из ..., кога заступа пуномоћник Бранко Јовановић, адвокат из ..., 2. „ВВ“ из ..., кога заступа пуномоћник Ђуро Чепић, адвокат из ..., 3. „ГГ“, ..., ради побијања правних радњи, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 7133/15 од 12.01.2017. године, у седници већа одржаној дана 22.06.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 7133/15 од 12.01.2017. године.

ОДБИЈА СЕ захтев првотуженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 5243/12 од 22.09.2015. године, у ставу I изреке дозвољено је објективно преиначење тужбе, уређене поднеском тужиоца од 26.01.2015. године, ставом II изреке одбијен је основни тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да не производе правно дејство према стечајном маси тужиоца: правна радња закључења Уговора о купопродаји непокретности који је оверен пред Општинским судом у Новом Саду дана 17.06.2005. године Ов.бр. ... закључен између правног претходника тужиоца и првотуженог, правна радња закључења Уговора о купопродаји непокретности од 26.03.2008. године оверен пред Другим општинским судом у Београду Ов.бр. ... дана 26.03.2008. године закључен између првотуженог и друготуженог, правна радња уписа извршне вансудске хипотеке првотуженог у корист трећетуженог на непокретности – Зграда трговине, спратност По+ Пр, бр. Зграде ..., у ул. ..., бр. Посебног дела ... – пословни простор трговине – магацин у површини од 150 м2 и ... пословни простор трговине – продавница у површини од 402 м2 са правом коришћења земљишта у површини од 7 ари 10 м2 на кат. парцели бр. ... уписан у лист

непокретности бр. ... КО ..., те да су прво, друго и треће тужени дужни да трпе намирење поверилаца тужиоца на непокретности – Зграда трговине, спратност По+Пр, бр. Зграде ... у ул. ... бр. Посебног дела ... – пословни простор трговине – магацини у површини од 150 м² и ... пословни простор трговине – продавница у површини од 402 м², са правом коришћења земљишта у површини од 7 ари 10 м², на кат. парцели бр. ..., уписан у лист непокретности бр. ... КО ..., као неоснован. Ставом III изреке одбијен је основни тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе друготужени да тужиоцу преда у несметани посед у виђеном стању непокретност – Зграду трговине, спратност По+Пр, бр. Зграде ... у ул. ..., бр. посебног дела ... – пословни простор трговине – магацини у површини од 150м² и ... пословни простор трговине – продавница у површини од 402 м², са правом коришћења земљишта у површини од 7 ари 10 м², на кат. парцели бр. ..., уписан у лист непокретности бр. ... КО ..., као неоснован. Ставом IV изреке одбијен је евентуални тужбени захтев тужиоца којим је тражио побијање правне радње правног претходника тужиоца као стечајног дужника и да се утврди да не производи правно дејство према стечајној маси тужиоца Уговор о купопродаји непокретности који је оверен пред Општинским судом у Новом Саду дана 17.06.2005. године Ов.бр. ... закључен између правног претходника тужиоца и првотуженог у делу који се односи на купопродајну цену (чл. 1 уговора), па се обавезује првотужени да врати у стечајну масу имовинску корист од 58.487.700,95 динара са законском затезном каматом почев од 24.07.2012. године до исплате, као неоснован. Ставом V изреке обавезан је тужилац да првотуженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 693.750,00 динара, ставом VI изреке обавезан је тужилац да друготуженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 931.500,00 динара, а ставом VII изреке обавезан је тужилац да трећетуженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 195.000,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 7133/15 од 12.01.2017. године у ставу првом изреке одбијена је жалба тужиоца као неоснована и потврђена наведена пресуда Привредног суда у Београду у ставу II, III, IV, V, VI и VII изреке, док су ставом два изреке одбијени захтеви тужених за трошкове другостепеног поступка.

Против другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију, побијајући је због погрешне примене материјалног права. Трошкове је опредељено тражио.

У одговорима на ревизију прво и друготужени оспоравају наводе ревизије тужиоца и предлажу да је ревизијски суд одбије у целости. Првотужени је трошкове одговора на ревизију тражио и определио.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на

друге битне повреде одредаба парничног поступка из наведене законске одредбе. Такође, истичући повреде поступка у погледу одређивања вештачења, оцене доказа као и у погледу утврђеног чињеничног стања, ревидент указује на релативно битне повреде евентуално учињене у првостепеном поступку које ревизијски суд нема овлашћења да цени према члану 407. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању правни претходник тужиоца је спорну непокретност стекао Уговором о купопродаји закљученим са „ДД“ из ..., дана 19.12.2002. године по купопродајној цени од 178.041,00 евра, а што је у динарској противвредности износило 11.123.814,29 динара. Тужилац је пре отварања стечаја као продавац продао првотуженом у својству купца дана 17.06.2005. године исту непокретност која се налази у ... у ул. ... бр. ..., саграђен на кат. парцели ... КО ..., а који се састоји од продајног простора површине 401,63 м² у приземљу и магацинског простора површине 150,16 м² у подруму, за купопродајну цену од 18.000.000,00 динара, што је у моменту продаје била противвредност од 218.039,00 евра. Наведену цену првотужени је у потпуности исплатио правном претходнику тужиоца. Пореска управа Општине ... је утврдила да је прометна вредност непокретности у време закључења Уговора о купопродаји између правног претходника тужиоца и првотуженог износила 21.954.910,00 динара. Право својине на спорној непокретности првотужени је Уговором о купопродаји од 26.03.2008. године пренео на друготуженог, а такође је првотужени дана 26.03.2008. године заложном изјавом конституисао заложно право на предметној непокретности у корист трећетуженог у циљу обезбеђења новчаног потраживања трећетуженог према друготуженом по Уговору о дугорочном кредиту. Првотужени је предметну непокретност отуђио друготуженом по цени од 400.000,00 евра. Поступак стечаја над тужиоцем инициран је обавештењем НБС од 09.04.2010. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд одбија захтеве тужиоца за утврђење да су без правног дејства према стечајној маси спорни правни послови, јер нису испуњени услови прописани чланом 123. и 124. Закона о стечају за њихово побијање, враћање у стечајну масу или исплату имовинске користи. Ово становиште прихвата и другостепени суд али само у односу на првотуженог, док у односу на друго и трећетуженог налази да нису пасивно легитимисани у парници ради побијања правних радњи у стечају.

Према налажењу Врховног касационог суда правилно су нижестепени судови применили материјално и процесно право када су закључили да у овом спору тужилац није доказао да су у односу на првотуженог испуњени посебни услови за побијање правних послова и других правних радњи у стечају.

Нетачни су ревизијски наводи да су судови приликом одлучивања кумулирали услове прописане чланом 123. и чл.124 Закона о стечају. Наиме, тужилац доказује да су испуњени предуслови и један од општих услова побијања односно да је дошло до нарушавања равномерног намирања стечајних поверилаца или да се повериоци оштећују или да су спорним правним послом и радњама поједини повериоци стављени у погоднији положај (погодовање поверилаца). Када се утврди да су

испуњени наведени предуслови као и један од општих услова може се приступити побијању правног посла и других правних радњи стечајног дужника користећи се неким од посебних основа који су предвиђени: чланом 120. Закона о стечају као уобичајено намирeње, чланом 121. Закона о стечају као неуобичајено намирeње, чланом 122. истог Закона као непосредно оштећење поверилаца, чланом 123. као намерно оштећење поверилаца и 124. као послови и радње без накнаде или уз незнатну накнаду. У овом случају правилно су нижестепени судови посебно ценили испуњеност услова из члана 123. а посебно из члана 124 Закона о стечају.

Тужилац на коме је у смислу чл. 228. и 231. Закон о парничном поступку био терет доказивања, није доказао испуњеност посебних услова односно да је предметна непокретност продата првотуженом за незнатну вредност, нити да је постојала намера оштећења поверилаца.

Неоснован је ревизијски навод да нижестепени судови нису правилно ценили институт „незнатне накнаде“ полазећи од вредности исказане у Пореском решењу. По налажењу ревизијског суда правилно су нижестепени судови приликом оцене дали је тужилац пренео право својине првотуженом на спорној непокретности уз незнатну накнаду као упоредну, оствареној цени, узели процењену тржишну вредност Пореске управе (битну за обрачун пореза на пренос апсолутних права). Пореска управа формира основицу искључиво на основу реализованих уговора чиме се обезбеђује објективност утврђивања тржишне вредности непокретности. За разлику од овог обрачуна, налаз и мишљење вештака у овој правној ствари се базирао на понуђеним ценама које не могу бити релевантне за утврђивање тржишне вредности непокретности. Стога су правилно нижестепени судови имајући у виду вредност непокретности утврђену пореским решењем и купопродајну цену закључили да иста није продата за незнатну накнаду, па нема места побијању спорног правног посла из наведеног разлога.

Такође, неоснован је ревизијски навод да је продајом спорне непокретности постојала намера оштећења осталих поверилаца тужиоца.

Према члану 123. Закона о стечају, намерно оштећење поверилаца постоји увек када је правни посао, односно правна радња предузета у последњих пет година пре подношења предлога за покретање стечаја или после тога, са намером оштећења једног или више поверилаца, ако је сауговарач стечајног дужника знао за намеру стечајног дужника. Знање намере се претпоставља, ако је сауговарач стечајног дужника знао да стечајном дужнику прети неспособност плаћања и да се радњом оштећују повериоци.

С обзиром да тужилац у току поступка није доставио доказе да је у тренутку закључивања спорног посла био у тешком економском стању односно у блокади рачуна, то се у конкретном случају постојање намере оштећења поверилаца морало посебно доказивати. Чињенични наводи које је тужилац у току поступка истицао ради побијања спорног правног посла са првотуженим нису довољан доказ да је

спорни уговор о купопродаји закључен са намером оштећења поверилаца, па не стоје ревизијски наводи тужиоца у том смислу.

Такође правилно је другостепени суд закључио да друго и трећетужени у овом спору ради побијања правних радњи у стечају, немају пасивну легитимацију у смислу одредби чл. 129. и 130. Закона о стечају. Ови чланови јасно прописују ко може бити странка у поступку побијања правних радњи у стечају, а друго и треће тужени у овом случају не испуњавају те услове.

Код неиспуњености услова из чл. 123. и 124. Закона о стечају за побијање Уговора о купопродаји закљученог између тужиоца и првотуженог правилно су закључили нижестепени судови да су неосновани захтеви за повраћај непокретности као и новчане противвредности у смислу члана 130. Закона о стечају.

Одлучујући о захтеву првотуженог за накнаду трошкова ревизијског поступка, ревизијски суд је захтев одбио са разлога што тражени трошкови нису били нужни у овој правној ствари, да би се у складу са одредбом чл. 150. и 154. Закона о парничном поступку досудили на терет тужиоца.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић